

JESS THOMAS

Operní recitál

G. MEYERBEER AFRIČANKA Libreto E. Scribe; německý text F. Cumbert
Land so wunderbar [Kraji čarovný, sáde blažený / Vasco, 4. dějství]
R. WAGNER MISTRŮ PĚVCŮ NORIMBERŠTÍ Libreto skladatel
Am stillen Herd in Winterszeit [Tam v zátíší, v ten zimní čas / Stolzing, 1. dějství]
R. WAGNER VALKÝRA Libreto skladatel
Winterstürme wichen dem Wonnemond [Mráz a bouře mizí před májem v dál / Siegmund, 1. dějství]
C. M. v. WEBER ČAROSTŘELEK Libreto F. Kind
Durch die Wälder, durch die Auen [Jak jsem dříve těkal lesem / Max, 1. dějství]

G. PUCCINI TOSCA Libreto V. Sardou, G. Giacosa a L. Illica; německý text M. Kalbeck
Wie sich die Bilder gleichen [Jak v různostech té krásy / Cavaradossi, 1. dějství]
Und es blitzen die Sterne [Mile svítily hvězdy / Cavaradossi, 3. dějství]
G. BIZET CARMEN Libreto H. Meilhac a J. F. Halévy; německý text J. Hopp
Hier an den Herzen treu geboren [Květ onen z ruky tvé / 2. dějství]
G. VERDI MACBETH Libreto F. M. Piave; německý text G. Göhler
O Kinder! O meine Kinder - Ach meine armen Kleinen! [Ó děti! Ó mé děti! / Macduff]
G. VERDI TRUBADŮR Libreto S. Cammarano; německý text Grünbaum
Dass nur für mich dein Herz erbebt [Když pro mne srdce tvé jen bije / Manrico, 3. dějství]
Lodern zum Himmel [K nebi požáry vidím již pláti / stretta Manrica se sborem, 4. dějství]

JESS THOMAS / tenor Mužský sbor Německé opery Berlín **BERLÍNŠTÍ SYMFONIKOVÉ** Řídí **HORST STEIN**
[V licenci Ariola-Eurodiscs-Amalthea Musikproduktion GmbH, Mnichov]

© BEDŘIŠKA ADAMIČKOVÁ 1975, COVER © JIŘÍ PAVLÍN 1975

Jess Thomas, také u nás známý svými triumfálními úspěchy na Pražském jaru, je počítán mezi vrcholné pěvce současnosti v oboru hrdinného tenoru. Z Mnichova, jež si zvolil za své stálé sídlo, vyjíždí do všech velkých operních divadel světa, na jejichž scénách je žádaným a slavným hostem. Mnichov, Stuttgart, Berlín, Bayreuth, Vídeň, Scala, Londýn, New York, Paříž a mnoho dalších, to vše jsou místa jeho neustálých a stále vzrůstajících úspěchů.

Tento vynikající umělec došel však k svému dnešnímu postavení složitou cestou: tak jako Mnichov není jeho původním domovem, není také zpěv jeho původním povoláním. Jess Thomas, rodák ze San Francisca, vystudoval psychologii na universitě v Nebrasce, pracoval pak po čtyři léta jako poradce mládeže pro volbu povolání a připravoval na kalifornské Stanford University svou diplomovou práci, když tu v jeho životě došlo k osudovému obratu. Jako člen vysokoškolského operního souboru spolupůsobil na představení Falstaffa a vzbudil svým výkonem bdělou pozornost pěveckého pedagoga Stanfordské university, Otty Schulmanna, který ho přiměl k intenzivnímu pěveckému studiu. Thomas měl tou dobou již základní hlasovou výuku za sebou, získal dokonce pěveckou cenu své High School, při níž pracoval. Schulmann však neměl na mysli pěvecké studium jako soukromou zálibu. Zkušený učitel bezpečně rozpoznal bohatství, které se skrývalo v Thomasově hlasovém fondu a zaměřil svou práci s ním s perspektivou světové pěvecké kariéry. V roce 1957 zvítězil Jess Thomas v konkursu opery v San Francisca a na jejím jevišti slavil také své první veřejné úspěchy. Teprve tehdy se rozhodl opustit své dosavadní povolání a věnovat se cele zpěvu.

Jako tolik jeho amerických krajanů, byl i Jess Thomas přitahován Evropou a staletou tradicí její opery. V roce 1958 se rozhodl zkusit tu své štěstí. Debutoval v Badenském státním divadle v Karlsruhe v úloze Lohengrina. Byl to první krok na neobyčejně krátké, strmě stoupající cestě k mezinárodní slávě. Televizní představení Verdiho Síly osudu, v níž Thomas vytvořil postavu dona Alvara, soustředilo k jeho osobě živou pozornost širokého publika, nadšeného také jeho vzhledem a hereckým výkonem. Následoval Stuttgart a Mnichov a tu už byl také vzbuzen zájem Wielanda Wagnera, který vedl k podepsání smlouvy na jednu

z hlavních rolí Bayreuthského festivalu a tím zároveň k dosažení prvního vrcholu pěvecké kariéry: pod taktovkou Hanse Knappertsbusche zpíval Jess Thomas v roce 1961 v Bayreuthu Parsifala. V témže roce vytvořil Radama při slavnostním představení Aidy ve znovuvybudované Berlínské opeře. Tehdy mu otevřela své brány i Metropolitní opera v New Yorku. V sezóně 1962 - 63 tu zpíval Stolzinga, Radama a konečně Baccha v americké premiéře Strausovy Ariadny na Naxu. Bylo dosaženo druhého vrcholu pěvecké slávy. Thomasův úspěch na Metropolitní opeře byl takový, že mu byly okamžitě nabídnuty smlouvy pro další sezóny. Třetím vrcholem byla Milánská Scala, uznávaná bašta italského belkanta, která s nadšením přijala Thomasova Lohengrina.

Hned v prvních letech jeho operní kariéry na německých divadlech věnovala kritika mimořádnou pozornost jeho psychologicky diferencovanému podání Logeho a vynášela jeho „ideálního“ Siegmunda. Slovo ideální se od té doby objevuje v kritikách stále znovu a vztahuje se k hlasu a pěvecké technice stejně jako k hereckému výrazu a jevištnímu zjevu amerického tenoristy. Thomasův zpěv má skutečně výjimečné hodnoty: jeho základem je krásný, zvučný hlas, který se v heroických tónech mohutně rozezní, který je však tak dokonale ovládnut, že se dovede ztišit do měkkého lyrického mezzavoce. Mezi oslnivými výškami a plnými hloubkami se klene široká, nádherně znělá střední poloha, tak důležitá pro wagnerovské tenorové party, položené obvykle velmi nízko, a právě tím pro většinu tenoristů krajně nesnadné. Jess Thomas je tedy opravdu ideální hrdinný tenor, pro něhož není obtíž a navíc ho jeho jemné slohové citění činí schopným vyrovnat se se stejnou dokonalostí s vokální melodií italského belkanta.

Deska, kterou máme před sebou, je důkazem Thomasovy mnohostrannosti. Z wagnerovského repertoáru jsou na ní nahrány pouze árie rytíře Stolzinga z Mistrů pěvců a zpěv Siegmunda z Valkýry. Ostatní nahrávky jsou s výjimkou Weberova Čarostřelce z francouzských a italských oper. Jejich poslech nás přesvědčí, že Jess Thomas dovede postavit svůj hlas s absolutní pěveckou dokonalostí a s dokonale promyšleným slohovým odlišením do služeb italské kantilény i německého Sprechgesangu. Meyerbeerova AFRIČANKA, udržující se na repertoáru už jen ojedinele,

stereo 1 12 1670 H